

Els centres de serveis socials a Catalunya (2009)

Les idees clau

- Els 2.148 centres de serveis socials a Catalunya van generar unes despeses de 1.577 milions d'euros i van ocupar més de 59.000 persones.
- Els centres disposen de 65.839 places d'atenció residencial amb una ocupació del 92%.
- Un 44% dels centres depenen d'entitats no lucratives.
- Més de 27.000 voluntaris donen suport als serveis socials amb una dedicació mitjana de 122 hores anuals.
- L'Administració pública aporta el 59% dels recursos necessaris per al seu funcionament.
- La retribució del personal representa el 62% de les despeses.
- El 76% de l'ocupació del sector és femenina.
- Complementàriament als centres de serveis socials, les entitats no lucratives van realitzar una despesa de 210 milions d'euros l'any 2010.

Les enquestes econòmiques a centres i entitats de serveis socials

Les enquestes a centres i entitats de serveis socials que presentem en aquesta publicació descriuen una part molt substancial de l'ampli concepte dels serveis socials de Catalunya: d'una banda, recullen tots els equipaments públics i privats i, de l'altra, els programes i activitats realitzades addicionalment per les entitats no lucratives.

Proporcionen informació sobre l'activitat, el finançament, la despesa i l'ocupació dels centres i entitats no lucratives de serveis

socials. No recullen, en canvi, informació sobre l'ajuda a domicili, els centres sociosanitaris, la despesa pública en serveis fora dels centres de serveis socials –com és el cas de l'atenció primària municipal– i les activitats d'algunes entitats d'àmbit estatal.

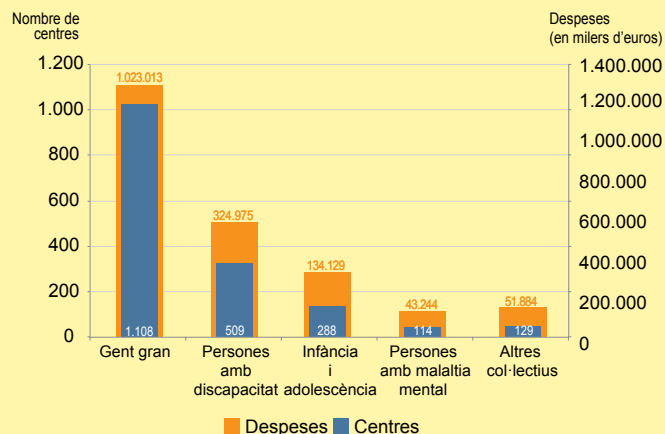
Aquesta operació estadística ha estat realitzada per l'Idescat i el Departament de Benestar Social i Família.

Els 2.148 centres de serveis socials a Catalunya van generar unes despeses de 1.577 milions d'euros i van ocupar més de 59.000 persones

A Catalunya, l'any 2009 hi havia un total de 2.148 centres de serveis socials, la major part dels quals (52%) es dedicaven a atendre les persones grans. El seu funcionament va requerir una despesa de 1.577 milions d'euros i va ocupar un total de 59.029 persones. A més, 6.701 persones es van dedicar voluntàriament a funcions de suport en les tasques diàries d'aquests centres.

Des del punt de vista de la despesa, el sector d'atenció a la gent gran és encara més preponderant, ja que els 1.023 milions de despesa representen el 65% del total, seguit de l'atenció a les persones amb discapacitat amb el 21%.

Nombre de centres de serveis socials i volum de despesa per col·lectiu atès. 2009

Els centres disposen de 65.839 places d'atenció residencial amb una ocupació del 92%

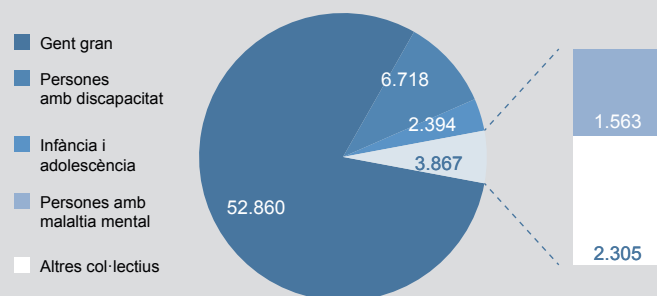
La xarxa de centres de serveis socials de Catalunya, l'any 2009, disposa de 65.839 places en règim residencial i de 36.515 places d'atenció diürna.

L'atenció a la gent gran és clarament majoritària. Un 80% de les places en règim residencial i un 40% en règim d'atenció diürna són per atendre aquest col·lectiu.

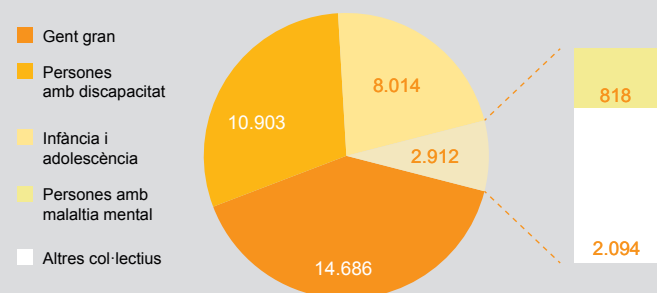
En termes d'ocupació, els centres declaren que tenen ocupades el 92% de les places residencials disponibles.

Més baixa és l'ocupació declarada pel que fa a la capacitat d'atenció diürna, situada en un 75%, xifra afectada pel baix grau d'ocupació (61%) de les 14.686 places d'atenció diürna a gent gran.

Capacitat d'atenció residencial dels centres de serveis socials per col·lectiu atès. 2009

Capacitat d'atenció diürna dels centres de serveis socials per col·lectiu atès. 2009

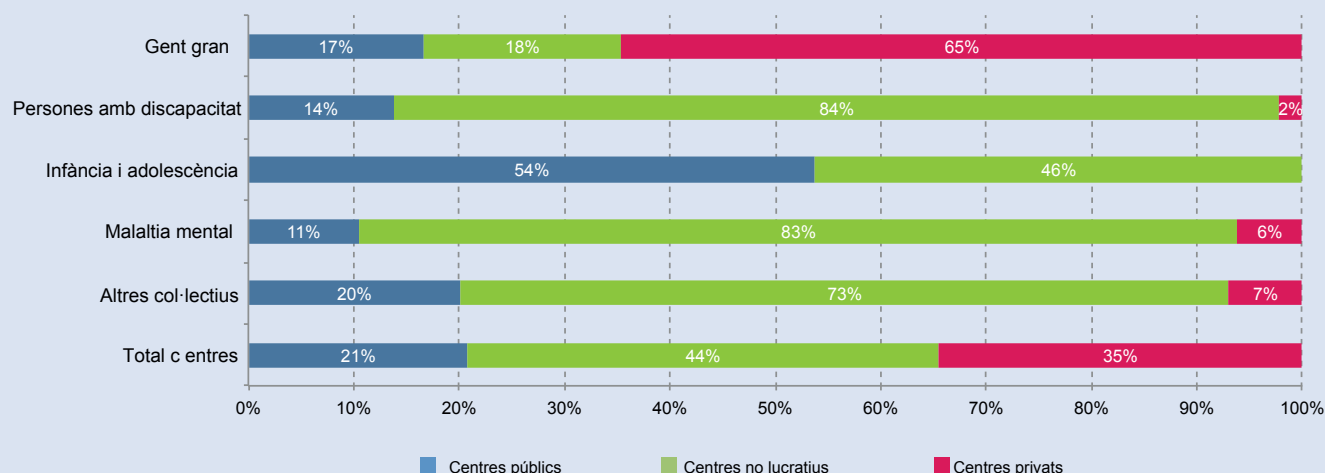

Un 44% dels centres depenen d'entitats no lucratives

Les entitats no lucratives tenen un paper molt destacat en la provisió de serveis socials a Catalunya l'any 2009, fins al punt que un 44% dels centres en són dependents. Les empreses privades, que concentren fonamentalment l'activitat en l'àmbit de l'atenció residencial a la gent gran, són titulars d'un 35% dels centres, tot i que recullen el 49% de la capacitat residencial conjunta com a conseqüència de la major dimensió dels seus centres.

Un 21% dels centres estan sota la tutela directa de les diverses administracions públiques, que tenen una incidència més alta en els d'atenció diürna. Cal destacar que els centres residencials públics presenten el grau d'ocupació més alt, un 98%, seguits pels centres no lucratiu amb un 94% i els centres privats amb un 89%.

Centres de serveis socials segons la naturalesa jurídica i col·lectiu atès (%). 2009

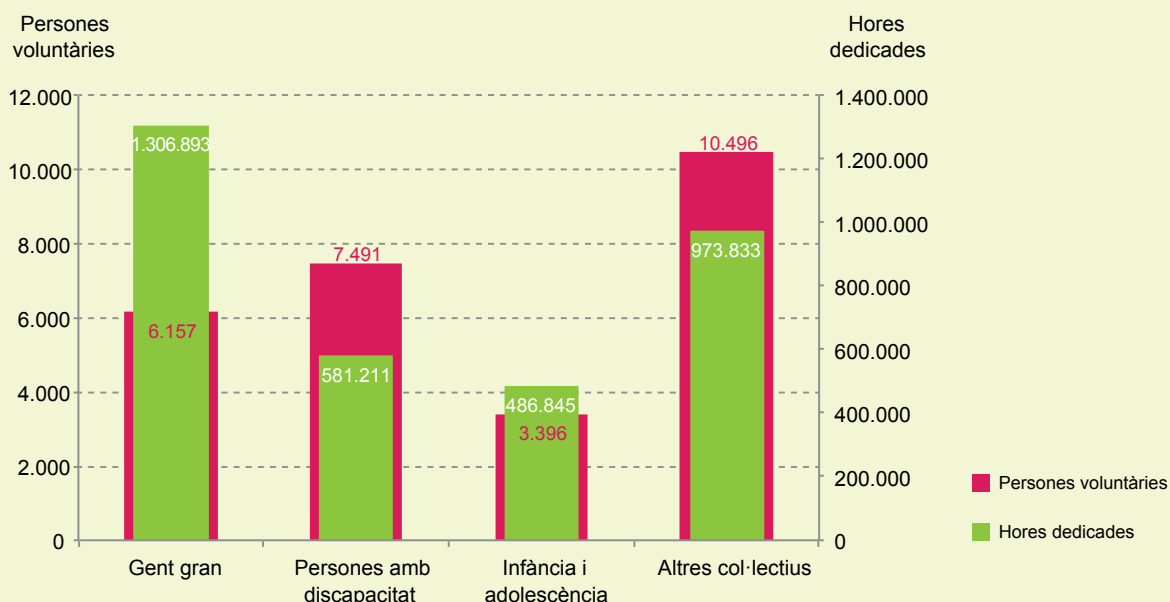
Més de 27.000 voluntaris donen suport als serveis socials amb una dedicació mitjana de 122 hores anuals

Si observem conjuntament els dos àmbits (centres i entitats no lucratives de serveis socials) es pot afirmar que l'any 2009 27.540 persones van donar suport actiu i voluntari a les accions de serveis socials. La major part d'aquestes persones (76%) col·laboren en activitats esporàdiques a través de les entitats no lucratives, i presenten una dedicació anual de 84 hores. En canvi, la dedicació del 24% restant és molt més elevada, ja que arriba fins a les 240 hores anuals, d'acord amb el caràcter molt més estable i permanent de l'activitat dels centres de serveis socials.

La mitjana de la dedicació de les persones voluntàries és de 122 hores anuals.

Destaca, una vegada més, el grup d'atenció a la gent gran. En aquesta ocasió perquè és el que rep el major nombre d'hores voluntàries. En canvi, les activitats adreçades a atendre "Altres col·lectius" (persones amb drogodependències, persones afectades pel VIH/sida, dones en situació de violència masclista, etc.) són les que han atret un major nombre de persones voluntàries.

Persones voluntàries i hores dedicades en l'àmbit dels serveis socials. 2009

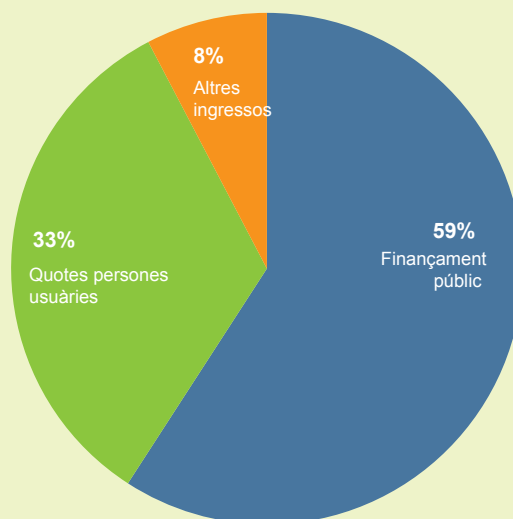

L'Administració pública aporta el 59% dels recursos necessaris per al seu funcionament

La principal font de finançament del conjunt de centres de serveis socials són les aportacions públiques, que l'any 2009 van significar el 59% dels ingressos, mentre que les persones usuàries en van aportar fins a un 33%. Els recursos públics destinats a aquesta finalitat van ser 976 milions d'euros, que majoritàriament

van servir per comprar serveis, ja sigui per a concertació, ajuts a l'allotjament o contractes de gestió. La Generalitat de Catalunya va aportar més del 93% d'aquesta quantitat.

Fonts de finançament dels centres de serveis socials per tipus d'ingressos. 2009

Finançament públic dels centres de serveis socials segons el col·lectiu atès. 2009

Generalitat

	Generalitat			Ingressos per prestació de serveis a altres adm. públ.	Altres subvencions públiques	Total
	Ingressos per prestació de serveis a DBSF ¹	Subvenció DBSF ¹	Subvenció resta Generalitat			
Gent gran	406.279	60.495	303	14.284	8.529	489.891
Persones amb discapacitat	195.033	83.889	4.381	3.482	4.427	291.212
Infància i adolescència	79.915	36.993	8.507	788	4.801	131.004
Persones amb malaltia mental	19.086	2.760	1.794	1.141	7.689	32.470
Altres col·lectius	5.955	8.006	1.349	9.301	7.063	31.674
Total	706.268	192.143	16.334	28.996	32.510	976.251

Unitat: milers d'euros.

1. Departament de Benestar Social i Família.

La retribució del personal representa el 62% de les despeses

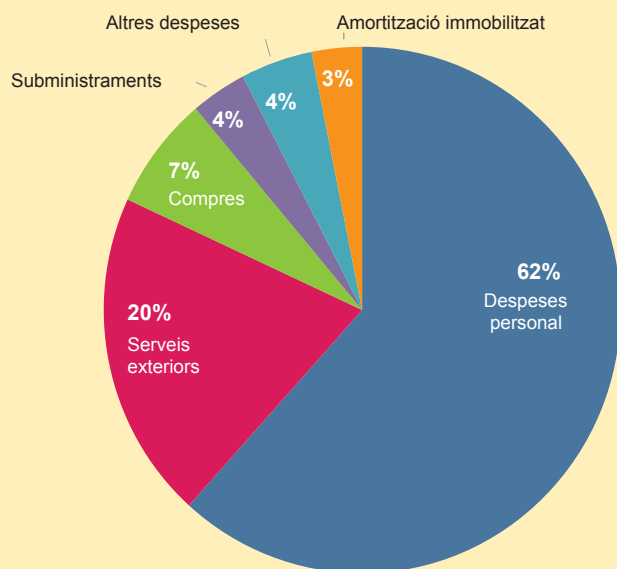
Els serveis socials constitueixen un sector productiu molt intens en treball, fins al punt que el 62% del total de la despesa es destina a retribuir el personal contractat i un 20% a l'adquisició de serveis exteriors, en general amb molta presència del factor treball.

Per tal d'obtenir una descripció de l'impacte ocupacional del

sector, a les 56.375 persones amb una relació d'assalariat cal afegir-hi els 2.654 treballadors autònoms, així com una xifra no quantificada de persones que treballen a les empreses subcontractades.

Els costos mitjans del personal assalariat se situen en uns 13 euros per hora.

Distribució per conceptes de les despeses dels centres de serveis socials. 2009

Despeses dels centres de serveis socials segons el col·lectiu atès. 2009

	Despeses personal	Serveis exteriors	Compres	Subministraments	Altres despeses	Amortització immobilitzada	Total
Gent gran	608.112	218.440	80.728	41.418	40.191	34.123	1.023.013
Persones amb discapacitat	217.920	56.379	14.418	7.973	17.429	10.856	324.975
Infància i adolescència	94.184	20.563	8.271	3.156	6.213	1.742	134.129
Persones amb malaltia mental	26.487	9.456	1.604	1.073	3.134	1.491	43.244
Altres col·lectius	26.280	13.866	4.816	1.719	3.876	1.327	51.884
Total	972.983	318.704	109.837	55.338	70.844	49.539	1.577.245

Unitat: milers d'euros.

El 76% de l'ocupació del sector és femenina

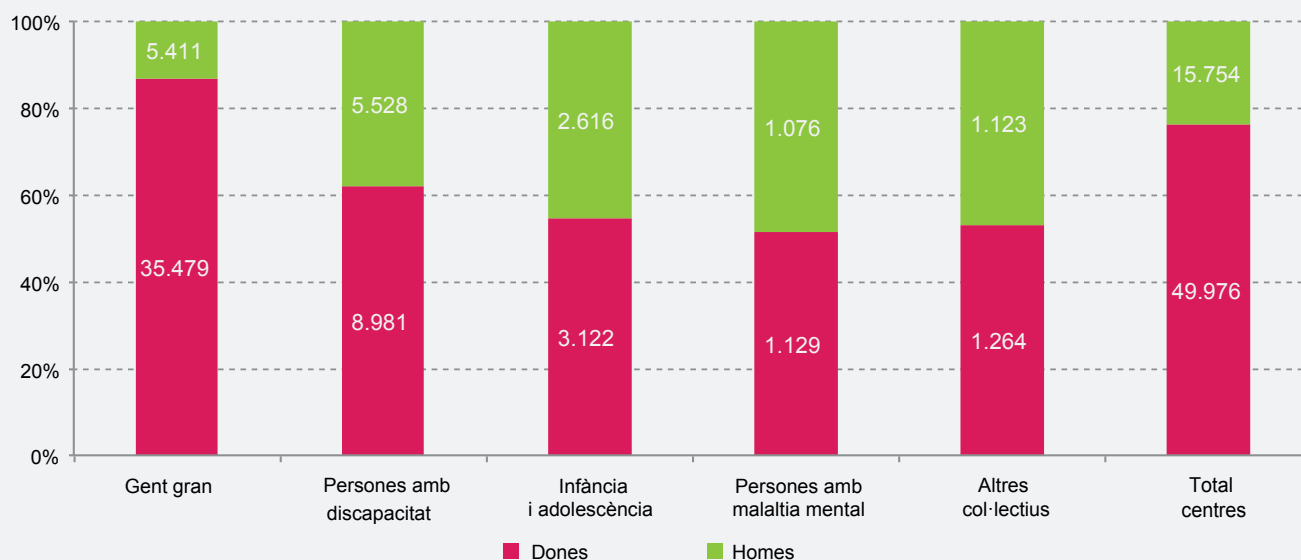
L'ocupació en els serveis socials és predominantment femenina. Un 76% del total de persones que treballen en els centres són dones, i si ens fixem només en el personal assalariat aquesta proporció s'acosta al 80%.

El grup d'atenció a la gent gran presenta un comportament encara

més intensiu, ja que té un grau de feminització del 87%.

El sector destaca també pel seu alt nivell d'inestabilitat laboral, atès que una mitjana del 14,9% del personal assalariat no acaba l'any treballant en el mateix centre.

Grau de feminització del personal dels centres de serveis socials. 2009

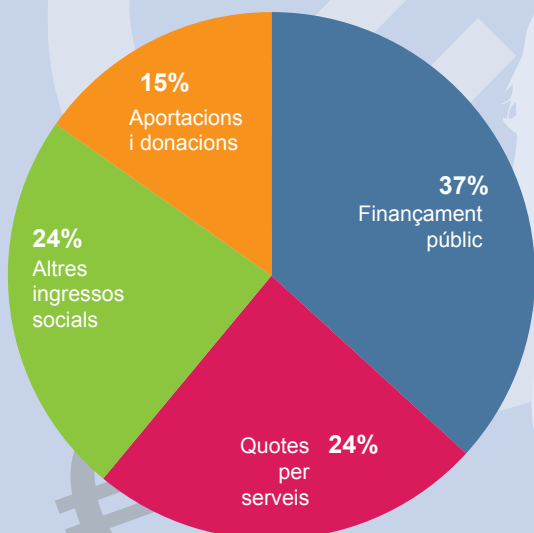
Complementàriament als centres de serveis socials, les entitats no lucratives van realitzar una despesa de 210 milions d'euros l'any 2010

Les entitats no lucratives van realitzar durant l'any 2010 activitats i serveis complementaris als realitzats pels centres de serveis socials valorats en uns 210 milions d'euros.

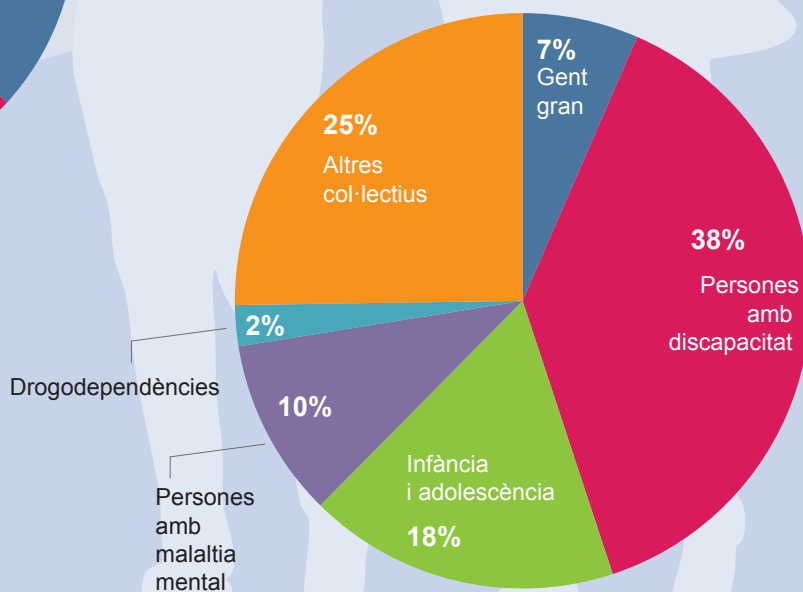
Es tracta d'activitats diverses que o tenen una durada temporal limitada, o no requereixen una estructura organitzativa pròpia

o són complementàries a altres activitats. És el cas de les activitats d'esplai, els serveis de tutela, les campanyes de sensibilització, etc., que inclouen també les tasques pròpies d'organització de l'entitat. Aquestes activitats ocupen 6.440 persones i reben la col·laboració de 20.839 voluntaris.

Fons de finançament de les entitats de serveis socials. 2010

Despeses de les entitats de serveis socials segons el col·lectiu atès. 2010

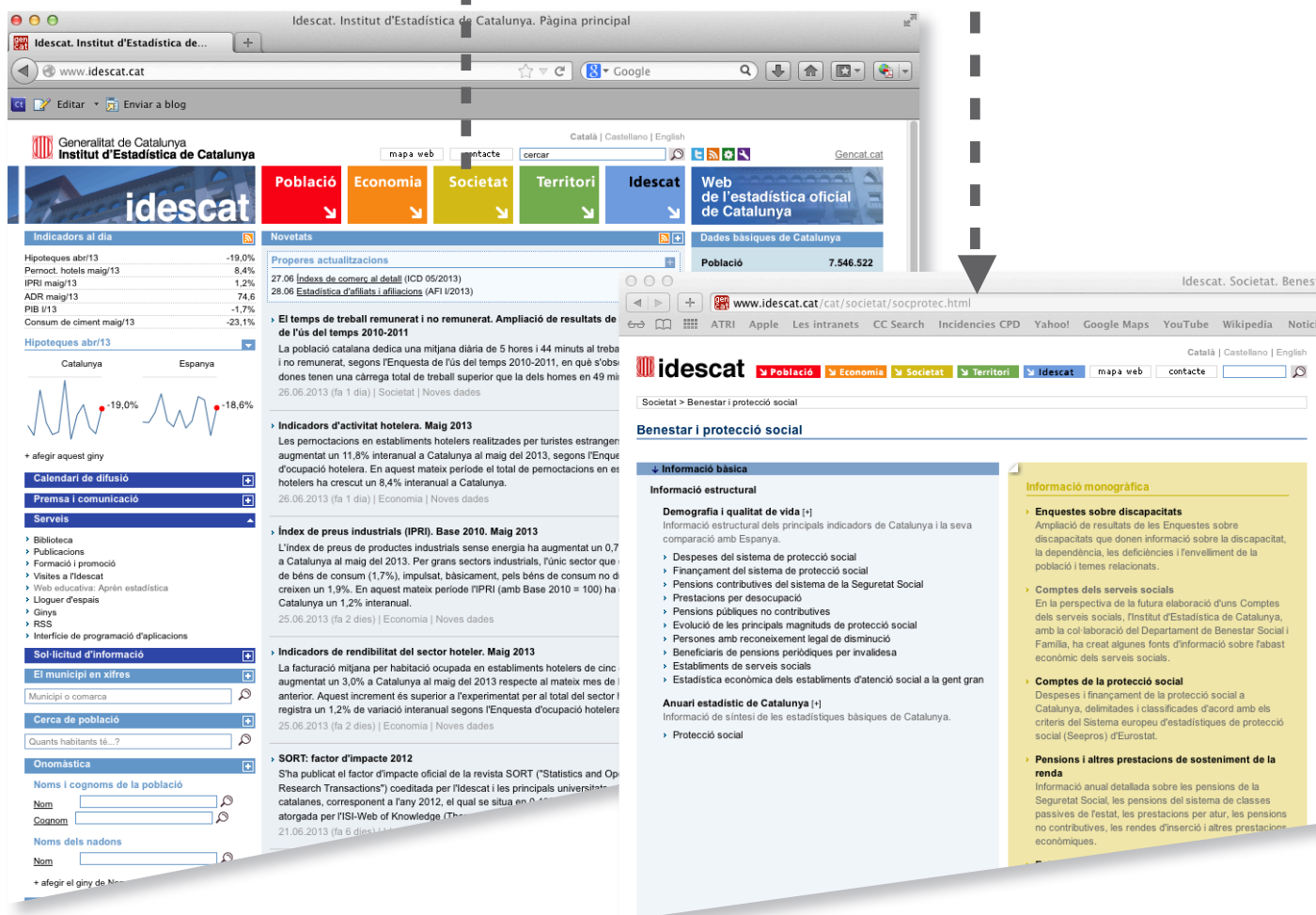
Despeses de les entitats de serveis socials segons el col·lectiu atès. 2010

	Despeses personal	Funcionament	Compres	Serveis exteriors	Amortització	Altres despeses	Total
Gent gran	7.424	1.132	947	771	373	3.023	13.669
Persones amb discapacitat	44.810	7.513	6.985	3.009	3.361	14.804	80.481
Infància i adolescència	20.878	4.310	1.189	1.116	704	8.460	36.658
Persones amb malaltia mental	12.520	1.560	4.070	429	537	1.957	21.073
Drogodependències	3.195	615	127	350	101	428	4.817
Altres col·lectius	26.148	5.681	1.362	8.803	888	10.007	52.888
Total	114.975	20.810	14.679	14.477	5.965	38.679	209.586

Unitat: milers d'euros.

Per a més informació:

<http://www.idescat.cat>

Glossari

Centres de serveis socials. Denominem centre de serveis socials aquella organització estable i estructurada que té com a objectiu la prestació d'algun servei social i que està dotada d'un espai físic propi adequat.

Col·lectius d'atenció. El serveis socials s'ordenen fonamentalment en funció del col·lectiu social en situació de risc d'exclusió que atenen. Els principals són els següents: gent gran, persones amb discapacitat, infància, adolescents i joves en situació de risc, persones amb trastorns mentals, persones drogodependents i un

seguir de grups i situacions personals constitutives de perill d'exclusió i marginació.

Serveis socials. "El Sistema de serveis socials integra el conjunt de recursos, equipaments, projectes, programes i prestacions, de titularitat pública i privada, destinats a cobrir les necessitats personals bàsiques i les necessitats socials de les persones. D'aquesta manera, el Sistema assegura el dret de la ciutadania a viure dignament durant totes les etapes de la vida." (Llei 12/2007, de serveis socials).

Generalitat de Catalunya
Institut d'Estadística
de Catalunya

© Generalitat de Catalunya
Institut d'Estadística de Catalunya
Via Laietana, 58. 08003 Barcelona
<http://www.idescat.cat>

ISSN:
2013-3898

Dipòsit legal:
15.929-2009

Les fotos utilitzades en aquest dossier són International Commons Attribution:
Relació de fotos per ordre d'aparició: 1. Arrels Fundació;
2. Bromford Group; 3. CCC; 4. Ramon Oromi Farre; 5. Banc d'aliments;
6. Arrels Fundació; 7. Arrels Fundació; 8. Banc de Sang i Teixits (Eva Salterón)